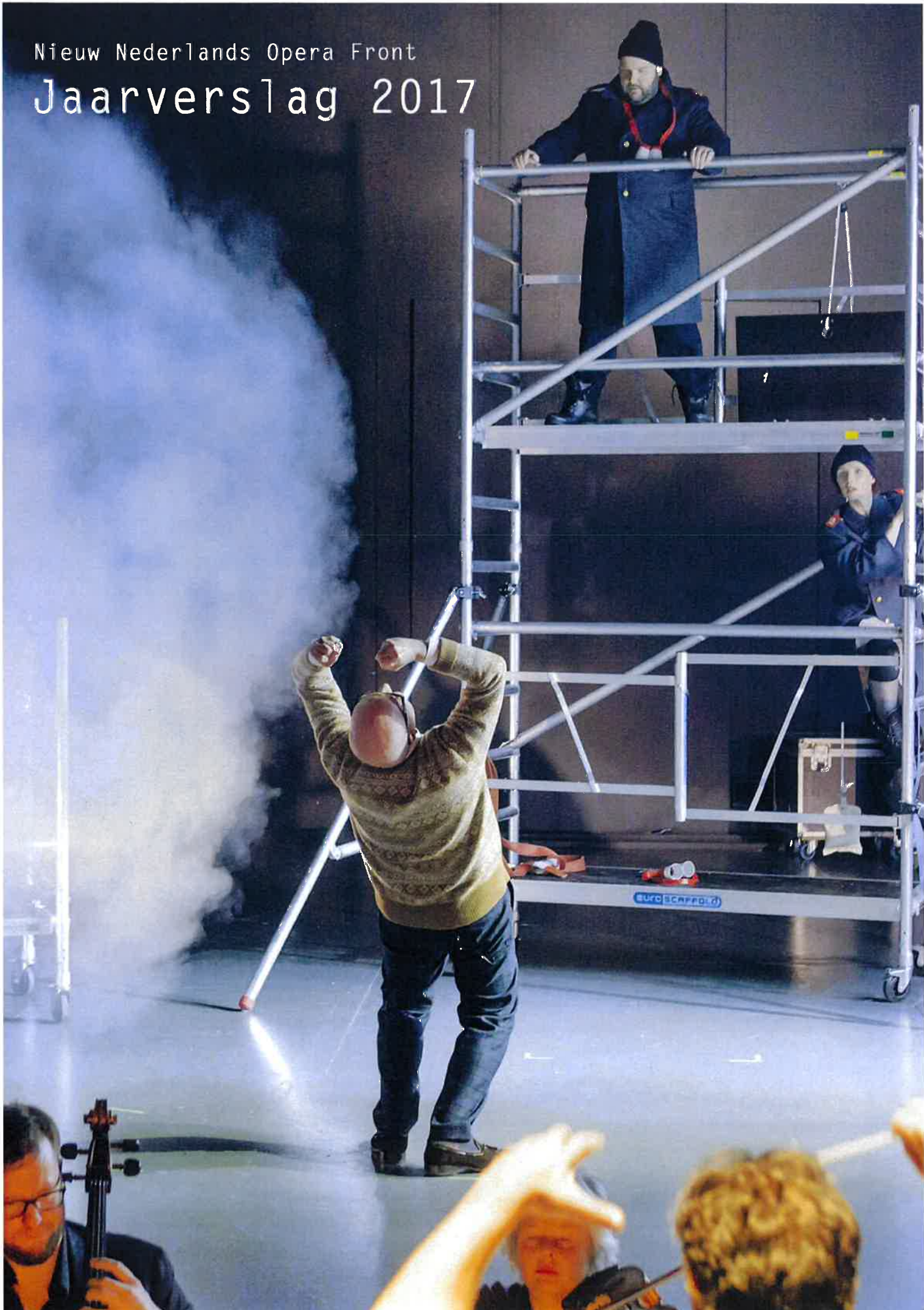

Nieuw Nederlands Opera Front
Jaarverslag 2017

Voorwoord

2017 was het jaar waarin het Nieuw Nederlands Opera Front een wereldpremière had en daarvoor voor het eerst een coproductie aanging met 's Nederlands grootste operahuis, de Nationale Opera. De opera 'Caliban' – in opdracht van het Nieuw Nederlands Opera Front gecomponeerd door Moritz Eggert en geschreven door Peter ten Uyl – verscheen voor het eerst op het toneel van het Compagnietheater tijdens het Opera Forward Festival. 2017 was het jaar waarin het Nieuw Nederlands Opera Front zich losmaakt van de belofte van de Metropolitan Opera in New York, om onze Traviata Remixed onder de noemer van Met2Go i.s.m. de Met daar ten tonele te kunnen brengen. Hierdoor opent zich de optie om met een frisse blik richting de toekomst op zoek te gaan naar een nieuwe verbinding met een (inter-)nationaal operahuis voor deze productie en stijl van opera produceren. 2017 was het jaar van de afronding van de speelverplichting van Cosí fan tutte in Copenhagen. 2017 was ook het jaar waarin Kirsten Visser, zakelijk leidster van Opera Front vanaf het eerste uur, geleidelijk afstand gaat nemen van onze stichting. Samen met Lotte de Beer heeft Kirsten een opvolger gevonden in Guido Vermunt die medio 2017, naast zijn baan op de afdeling Cultuur van de gemeente 's-Hertogenbosch, de werkzaamheden van Kirsten langzamerhand over is gaan nemen. Financieel werd 2017 positief afgesloten – Caliban werd bijzonder efficiënt geproduceerd. Het project Caliban is echter aangevraagd inclusief een begrootte herneming in 2018 dan wel 2019. Met veel enthousiasme zien we de toekomst, met deze herneming, maar zeker ook de nieuwe plannen, tegemoet!

Het Nieuw Nederlands Opera Front is opgericht om de toekomst van de opera te onderzoeken. Daar is een snelle, wendbare, onafhankelijke organisatie voor nodig. Daarom probeerden we ons – ook in 2017 – niet te meten met gerenommeerde of opkomende operagezelschappen in binnen of buiten Nederland. Met Lotte de Beer als ons artistiek frontvrouw zetten we alles op alles om met een guerrillastrategie nieuwe methoden te onderzoeken voor het 'opera maken'. Nieuwe vormen, nieuwe werken, nieuwe stijlen. Tussen al onze persoonlijke werkzaamheden door streven we naar één productie per jaar. Zo kunnen we, gevoed door een gevarieerd, (inter-)nationaal netwerk, vanuit een voorhoedepositie de toekomst van het operagenre waarborgen. Opdat ook het toekomstige operapubliek kans heeft om te genieten van dit indrukwekkende genre. De ontwikkelingen in 2017 hebben hieraan significant bijgedragen. Grote dank gaat dan ook uit naar eenieder die dit samen met ons mooie gezelschap mogelijk heeft gemaakt.

Index

- I. Bestuursverslag
 1. De stichting
 - i. Missie
 - ii. Organisatie en bestuur
 2. Activiteitenverslag
 - i. Caliban
 - ii. Afsluiten Traviata Remixed i.s.m. de Metropolitan Opera
 - iii. Afsluiten Così fan tutte i.s.m. Copenhagen Opera Festival
 - iv. Vorderingen ontwikkelplan AFK in 2017
 - v. SWOT-analyse Nieuw Nederlands Opera Front in de komende jaren
- II. Financieel verslag
 1. Jaarrekening 2017
 - i. Balans per 31 december 2017
 - ii. Staat van baten en lasten 2017
 - iii. Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening
 - iv. Toelichting bij de balans
 - v. Toelichting bij staat der baten en lasten
 - vi. Analyse van de verschillen tussen de begroting & resultaat
- III. Bijlagen
 1. Samenstellingsverklaring
 2. Vaststelling bestuur
 3. Vaststelling Raad van Toezicht
 4. Verklaringen Opera-Front-leden

dubois + co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 26 MAART 2018

paraaf voor identificatie doeleinden:

I. Bestuursverslag

dubois + co
REGISTERACQUANTANTS
Amsterdam, 25 MAART 2018
paraaf voor identificatiedoelinden.

1. De stichting: Nieuw Nederlands Opera Front

Missie

Nieuw Nederlands Opera Front is ervan overtuigd dat opera een belangrijke rol kan spelen in onze postmoderne samenleving, waarin mensen weer verlangen naar de grote, allesomvattende verhalen en gedeelde ervaringen. In een seculiere maatschappij zou kunst die functie kunnen vervullen die in andere systemen vervuld wordt door religie en ritueel: het centraal stellen van de grote levensvragen, het levendig houden van het debat over gewetenskwesies, het plaatsen van individuele gevoelens in een groter geheel, het overschrijden van grenzen die in de samenleving heersen om die grenzen daarna opnieuw te kunnen definiëren vanuit een relevanter perspectief. Na een periode waarin het extreme individualisme de boventoon voerde in het postmodernisme, waarin nooit een waarheid werd beschreven maar iedereen zijn eigen verhaal mocht destilleren, lijkt er nu maatschappelijk enorm veel behoefte te ontstaan aan één extreme waarheid. Om te zorgen dat deze behoefte niet slechts vervuld wordt door populistische vertellers, of aangewend voor commerciële doeleinden, zou juist de kunst, met haar genuanceerde inzichten en vanuit haar verschillende perspectieven, deze taak op zich moeten nemen. Opera is daar het perfecte genre voor.

Organisatie

Het bestuur van stichting Nieuw Nederlands Opera Front bestaat uit:

Artistiek leider Lotte de Beer
Zakelijk leider Guido Vermunt

Het bestuur van stichting Nieuw Nederlands Opera Front wordt ondersteund door:

Vormgever Eddy van der Laan
Vormgever Pepijn Rozing
Dirigent Steven Sloane

Boekhoudster Zelfstandig administratiekantoor E. Bijsterbosch
Accountant Jos Stengs/Dubois & Co.

De Raad van Toezicht¹ van Stichting Nieuw Nederlands Opera Front bestaat uit:

Voorzitter Peter de Rijk
Secretaris Sigi Giesler
Penningmeester Diego Ashruf
Lid Alexander Oliver
Lid Nico Schaafsma

De stichting heeft haar statutaire zetel in de gemeente Amsterdam op de Tolstraat 80-3, is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 52898563 en is d.d. 12-05-2011 een ANBI-status (dossiernummer 82 154; fiscaal nummer 8506 54 865).

¹ De voltallige Raad van Toezicht verricht zijn functie onbezoldigd

2. Activiteitenverslag 2017

Productie 2017: Caliban

De opera Caliban werd in opdracht van stichting Nieuw Nederlands Opera Front gecomponeerd door Moritz Eggert en geschreven door Peter ten Uyl. De nieuwe kameropera Caliban, gebaseerd op het gelijknamige karakter uit Shakespeares 'The Tempest', is een 90 minuten durend muziektheaterstuk voor 3 zangers, een acteur en 12 instrumentalisten. Caliban werd op 25 maart 2017 door het Nieuw Nederlands Opera Front, samen met het ASKO|Schönberg in wereldpremière gebracht tijdens het Opera Forward Festival van De Nationale Opera in het Compagnietheater in Amsterdam. De productie heeft viermaal gespeeld. Op dit moment is Opera Front met diverse partijen in contact voor het realiseren van een (inter-)nationale tournee voor Caliban in theaterseizoen 2018-2019 of theaterseizoen 2019-2020.

Artistieke doelstellingen

Met de commissie en de productie van Caliban heeft Opera Front zich ten doel gesteld om te investeren in de opera van de toekomst. Met dit stuk wilden we bijdragen aan een nieuwe benadering van de opera van de 21ste eeuw, zowel door een vernieuwende werkwijze als op vlak van de muzikale en theatrale inhoud. Ook wilden we met Caliban een werk creëren dat aansluit bij onze tijdsgeest en thematisch bijdraagt aan een maatschappelijk actuele discussie.

In het creatieve proces zijn we er heel goed in geslaagd om muziek, tekst en regie voortdurend als één geheel te beschouwen en te behandelen. Iets wat normaal gezien als losse delen wordt samengesteld en pas veel later in het proces bij elkaar wordt gebracht. Intensieve samenwerking tussen componist Moritz Eggert, librettist Peter te Nuyl en regisseur/artistiek leider Lotte de Beer leverde een gedroomd proces op. Door in iedere fase nauw samen te werken vulde iedere kunstvorm de andere aan zonder elkaar te verdubbelen, te overschaduwen of te ondermijnen. Dit klinkt wellicht als een vanzelfsprekendheid maar alle drie de makers hebben aangegeven in de vele werken die ze tot nu toe geschreven en/of geproduceerd hebben, nog nooit zo'n inspirerende samenwerking te hebben meegemaakt. Het eindresultaat is een muziektheatervoorstelling waarin tekst, muziek en theater elkaar precies zo versterkten als Opera Front zich altijd als inhoudelijk ideaal heeft gesteld. Interdisciplinariteit in optima forma. Wij zouden in artistiek opzicht niet gelukkiger kunnen zijn met het stuk. Daarbij zijn we erg trots dat er voor de eerste keer een geheel nieuw werk in opdracht van Opera Front gerealiseerd is.

Ook met de uitvoering van de productie zijn we zeer tevreden. Alle vier de zangers – combinatie van nationale en internationale, jong en oud – bleken de ideale bezetting te zijn voor dit stuk. We hebben bewust gekozen voor zangers die net zo getalenteerd zijn in theatraal als in muzikaal opzicht. Dit maakte het mogelijk om zonder kostbare decors of gedetailleerde kostuums een spannende theaterervaring over te brengen die volledig werd gedragen door het spel en de zang op het toneel en in de orkestbak.

Door de elementaire theatervorm die we gekozen hebben waarin het theater zelf de metafoor vormt voor de wereld, konden we de vertelling universeel houden. Hoewel we het hadden over de monsters van onze tijd, hoefden we nooit te specifiek te worden. Zo stelden we ons veilig van het risico alleen maar een te plat verhaal te vertellen. We konden op deze manier vraagstellingen en de mogelijke antwoorden in de hoofden van het publiek laten ontstaan, precies zoals we met Opera Front willen: wegblijven van het belerende, maar het genre opera gebruiken om op een sluimerende manier mensen – en het liefst jongeren – aan het denken te zetten.

Na Traviata Remixed, een project dat door zijn grootschalige opzet de grenzen opzocht van onze kleine productiekeren, heeft Opera Front zich voorgenomen om zich met Caliban op het productionele vlak bescheidenere doelen te stellen. Door dit realistische productioneniveau, konden we als gezelschap professioneel en artistiek excelleren. Deze keuze heeft haar vruchten afgeworpen. Dat is zowel terug te zien in de vruchtbare artistieke samenwerking met de partners als met het uitdagende, artistiek geconcentreerde eindproduct.

De samenwerkingen met onze partners, voornamelijk het ASKO|Schönberg ensemble en de Nationale Opera/het Opera Forward Festival waren zeer positief. Het ASKO|Schönberg bood de hoge kwaliteit die we van hen verwachtten en lieten tegelijkertijd ook zien dat ze de flexibiliteit begrijpen die nodig is bij een kleinschalige muziektheaterproductie. Het Opera Forward Festival was een zeer professionele partner die met name de publiciteit van deze voorstelling fantastisch heeft verzorgd. Hun inzet op het bereiken van een jong en nieuw operapubliek, maakte het Opera Forward Festival tot gedroomde partner van Opera Front. Met beide partners wordt al over mogelijke vervolgopties gesproken. Door de gedeelde uitgangspunten van Opera Forward en Opera Front hebben we veel mogelijkheden kunnen creëren om deze publieksgroepen aan te spreken. Zo heeft artistiek leider Lotte de Beer zowel op de presentatieavond van het CJP als in de club Sexyland in Amsterdam Noord een introductie op de voorstelling mogen geven, zijn er zowel in de grote

magazine voorbeschouwingen over onze productie gepubliceerd, zijn we geprogrammeerd door het We Are Public-platform en werden er, door een speciale kortingsactie voor jongeren en de deelname van diverse studentenpanels, inderdaad veel meer kaarten gekocht door jongeren.

Publiek

De publieksreacties waren overweldigend. Iedere voorstelling werd met bravo-geroep en staande ovaties beloond. Ook in nagesprekken met zowel 'operamaagden' als ervaren liefhebbers en vakgenoten, merkten we dat ons doel bereikt was: men was ontroerd, tot nadenken aangezet, men had enorm gelachen en was positief geschokt.

Ondanks dat voorgenoemde vakgenoten (van de artistiek leider van het Concertgebouworkest tot befaamde componisten, intendanten van internationale operahuizen, dramaturgen, etc.) zich laaiend enthousiast hebben uitgelaten over zowel de compositie als over het libretto en de theatrale uitvoering daarvan (men roemde de samenhang van theater en muziek, de intelligente, gelaagde partituur die toch heel toegankelijk bleef), vertaalden deze positieve reacties zich niet helemaal in de papieren recensies. De kritische recensenten vielen het meest over de compositie. De zangers en de theatrale vertelling kregen veel lof, maar toch het was voor ons moeilijk te begrijpen dat de (in onze ogen) briljante partituur van Eggert zo weinig gewaardeerd werd door de Nederlandse pers. We zullen ons moeten blijven realiseren dat we met het voeren van het voorhoedegevecht van deze kunstvorm het meest risico lopen te maken te krijgen met de grilligheid van de gearriveerde kunstrecensenten. Aan de andere kant werd onze productie door Oswin Schneeweisz een 'hoogtepunt' genoemd, de partituur van Eggert vergeleken met Birtwistle's Punch and Judy en zelfs met de Dreigroschenoper en dit stuk exemplarisch genoemd in 'waar kleinschalig muziektheater groot in kan zijn'. Hij sloot zijn recensie af met 'Chapeau!'.

Speellijst/bezoekersaantallen

De speellijst van Caliban zag eruit als onderstaand. Door het gebruik van een orkestbak bleek de capaciteit van de zaal lager dan waar we in eerste instantie vanuit waren gegaan in de subsidieaanvraag. Daarnaast vielen wat ons betreft de verkoopcijfers enigszins tegen. We denken dat dit voornamelijk te wijten is aan het grote aanbod van opera in Amsterdam in de maand maart in combinatie met onze nog onbekende titel. Met de productie Caliban hebben we opera-nieuwkomers mogen ontvangen (mede te danken aan de 'trek' die het Opera Forward Festival hiervan genereerd), alsook de regelmatige operabezoeker aangetrokken door het werk van Lotte de Beer. Opera Front en het Opera Forward Festival beogen een vergelijkbare doelgroep. Ook is het aantal 'vakbroeders' dat Opera Front trekt relatief hoog.

Datum	Locatie		Capaciteit	Verwacht	Gerealiseerd
25-03-17	Compagnietheater, Amsterdam	I (Premiere)	230	250	230
26-03-17	Compagnietheater, Amsterdam	II	230	250	222
30-03-17	Compagnietheater, Amsterdam	III (middagvoorstelling)	230	250	136
30-03-17	Compagnietheater, Amsterdam	IV (avondvoorstelling)	230	250	123
Totalen			920	1000	711

Afsluiten Traviata Remixed i.s.m. de Metropolitan Opera

Na een lang proces waarin Opera Front samen met de Metropolitan Opera heeft gewerkt aan het ontwikkelen van het initiatief Met2Go, waarin de twee gezelschappen gezamenlijk locatieprojecten zouden produceren voor een nieuw publiek, heeft Opera Front besloten om de samenwerking met de Met in deze op te zeggen.

dubois & co
REGISTERACCOUNTANTS
Amsterdam, 26 MAART 2018
paraaf voor identificatiedoeleinden:

De reden daarvoor is dat de Metropolitan Opera na jaren de benodigde financiering nog niet heeft kunnen rondkrijgen voor dit project. Dat de Metropolitan opera gebonden is aan regels van vakbonden (van o.a. technische staf en het orkest), zorgde ervoor dat een initiatief dat eigenlijk flexibel en laagdrempelig zou moeten zijn, log en daarenboven peperduur werd. De hoge kosten die voortkwamen uit de Amerikaanse vakbondsafspraken konden en wilden wij vanuit Nederlandse gelden niet dekken. De huidige financiële staat van de Met, de functie van Peter Gelb en zijn verhouding met het bestuur, droegen niet bij aan een snelle totstandkoming van ons gedroomde vernieuwingsinitiatief. Daardoor hebben we een tijd lang geen data vast kunnen leggen voor de projecten van de komende jaren. Ook voor 2018 wilde Gelb de belofte aan Opera Front doen de financiering voor Met2Go rond te krijgen, maar aangezien Opera Front juist boven alles zijn flexibiliteit en onafhankelijkheid wil behouden, hebben we besloten om ons los te maken van de Met en ons te concentreren op nieuwe projecten met andere partners.

Afsluiten Cosí fan tutte i.s.m. Copenhagen Opera Festival

Onze productie Cosí fan tutte stond geprogrammeerd op het Operafestival in Kopenhagen in 2016. Op het laatste ogenblik werd de programmering afgezegd werden vanwege een financieel tekort aldaar. Los van dat het jammer was dat de samenwerking met het Operafestival in Kopenhagen uitgesteld werd, zouden we met Opera Front begrote inkomsten mislopen. Van de intendant van het festival, Michael Bojesen, kregen we de garantie dat de voorstellingen in 2017 alsnog geprogrammeerd zouden worden. Om te voorkomen dat we nogmaals in eenzelfde situatie zouden komen, spraken we contractueel af dat het festival bij afzegging de misgelopen inkomsten zou vergoeden.

Michael Bojesen is in 2017 de opera in Malmö gaan leiden. Zijn opvolger bij het Operafestival Kopenhagen wilde niet de programmering van zijn voorganger overnemen. Daarom heeft hij er tot onze grote spijt voor gekozen Opera Front's Cosí fan tutte voor 2017 te annuleren. Dit leidde helaas tot het niet halen van de beoogde reprises in 2017 (2). Gelukkig maakten we goede contractuele afspraken waardoor de directe tekorten door het niet doorgaan van de hernemingen door het festival aan Opera Front werden vergoed.

Vorderingen ontwikkelplan AFK in 2017

In het ontwikkelplan beschreven we, naast de doorlopende beheerslasten, een aantal manieren om zowel qua verkoop van producties als publicitair stappen te kunnen zetten. O.a. het aantrekken van een coach, publicitaire ondersteuning en een impresariaat. Als organisatie, die tot nu toe per project gesubsidieerd werd, had Opera Front eerder geen mogelijkheid voor deze grote ontwikkelstappen. De toekenning van het ontwikkelplan binnen de tweejarige subsidie van het AFK brengt hier verandering in. Toch hebben we voor 2017 momentum moeten missen. Opera Front produceert per jaar één project. Dit is voor Opera Front hét vehikel om zowel voor publiciteit als verkoop alles aan op te hangen. Omdat de toekenning van de AFK-subsidie pas medio februari duidelijk werd, hadden we geen tijd meer om voor Caliban, die op 25 maart in première ging, een publiciteits- en verkoopstrategie te ontwikkelen bovenop de bestaande structuur. Laat staan voor een werving- en sollicitatieprocedure tijdens de piek van het productieproces.

We hebben hierin bewust een keuze gemaakt om niet in één maand tijd op goed geluk subsidie te verbruiken om met 'hagel te gaan schieten'. Liever pakken we de kans om in 2018 en – in samenspraak met het AFK – zo mogelijk in 2019 het toegekende geld gericht in te zetten. Zo kan iedere euro besteed aan publiciteit en het verkopen van producties maximaal renderen. Het traject om met een coach tot een businessplan te komen, kan onzes inziens niet los starten van het opstellen van verkoop- en publiciteitsstrategie met de daarvoor te betrekken personen.

Omdat de ambitie van de toename van Vrienden van Opera Front in de initiële aanvraag zo hoog ligt (200%), voelen we de verplichting hier specifiek iets over te zeggen. De vriendengroep van Opera Front groeit gestaag; zij het niet in de traditionele 'vrienden' die in ruil voor een speciale behandeling bereid zijn geld te doneren. Wel in het aantal mensen rondom Opera Front die bereid zijn 'veel' voor 'weinig (dan wel niets)' te doen. Dit gaat van de vrijwillige deelname van figuranten, tot de bereidheid van zeer ervaren krachten en kunstenaars om voor een relatief zeer laag bedrag steeds weer in te stappen bij een project. Talenten als Alexandra Flood, Alexander de Jong en Michael Wilmering zijn er daar twee van; die zich ook voor het project 2018 weer willen verbinden aan Opera Front.

dubois + co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 26 MAART 2018

paraaf voor identificatiedoelinden:

SWOT-analyse Nieuw Nederlands Opera Front in de komende jaren

Sterktes Zwaktes

1. Opera Front is gericht op zoek naar het maken van toegankelijke uitvoeringen voor een breed publiek2. Sterk onderscheidende positie in de (inter-) nationale operawereld3. Door eerdere succesvolle samenwerkingen met o.a. het Grachtenfestival; Opera Forward Festival/De Nationale Opera; Lowlands groeit het aantal allianties om uit te putten gestaag4. Steeds groter wordende (inter-)nationale bekendheid artistiek leider Opera Front5. De groep mensen/vakbroeders rondom Opera Front die zich (ook weer) belangeloos in wilt zetten groeit gestaag6. Opera Front is een vehikel voor jonge talenten om zich te binden aan Lotte de Beer	1. Kleine organisatie – veel functies binnen bedrijf uitgevoerd door de kleine kern die niet structureel tijd kan maken voor het doorlopend vervullen van deze functies2. Het aantrekken van een structurele inkomstenstroom zorgt voor structurele verplichtingen welke weer zorgen voor een kostenverhoging of een verdere stijging van vrijwilligerswerk3. Naamsbekendheid c.q. merknaam Opera Front moet nog groeien4. Opera is een relatief dure kunstvorm om te maken. Er moet relatief veel geld bij elkaar gebracht worden, zelf als het om kleine producties gaat.

Kansen Bedreigingen

1. Grote (inter-)nationale operahuizen hebben toenemende behoefte aan randprogrammering en innovatieve ideeën en vormen2. Door bekendheid artistiek leider is er een bereidheid van grote huizen/instellingen Opera Front naar binnen te halen3. Mensen verlangen steeds meer naar universele verhalen en gedeelde ervaringen4. De doelgroep van Opera Front beweegt zich in grote mate op social media. Communicatie op dergelijke platformen bestaan uit relatief kleine investeringen, maar zorgen voor een potentieel groot bereik onder een jong/nieuw publiek	1. Toenemende concurrentie van andere vormen van vrijetijdsbesteding2. Toenemende financiële druk op subsidienten, sponsors en op consumenten.3. Beleggen en stoffig imago van opera4. Risicomijdende theaters willen het risico voor hernemingen niet dragen.

dubois+co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 2/6 MAART 2018

paraaf voor identificatiedoelinden:

II. Jaarrekening 2017

dubois + co
REGISTERACQUANTANTS
Amsterdam, 26 MAART 2018
paraaf voor identificatie doeleinden:

Balans per 31 december 2017

	31-12-2017	1-1-2017
Activa		
vlottende activa		
<u>vorderingen</u>		
te ontvangen BTW	€ 1.837	€ 23.716
te ontvangen subsidies en bijdragen	€ 20.044	€ 38.500
overige overlopende posten	€ 5.065	€ 19.449
	€ 26.946	€ 81.665
<u>liquide middelen</u>		
NL24 INGB 0004 5502 46/r.c.	€ 3.043	€ 7.689
NL24 INGB 0004 5502 46/reserveringsrekening	€ 120.000	€ 57.000
	€ 123.043	€ 64.689
totaal activa	€ 149.989	€ 146.355
Passiva		
<u>algemene reserve</u>		
saldo begin boekjaar	€ 14.605-	€ 1.693-
resultaat boekjaar	€ 22.500	€ 12.913-
	€ 7.895	€ 14.605-
<u>langlopende schulden</u>	€ -	€ 22.500
<u>kortlopende schulden</u>		
crediteuren	€ 11.727	€ 17.985
terug te betalen subsidie	€ 24.624	€ 9.624
voortuitontvangen subsidies	€ 103.493	€ 96.250
lopende projectverplichtingen	€ -	€ 12.100
administratie- en accountantskosten	€ 2.250	€ 2.500
	€ 142.094	€ 138.459
totaal passiva	€ 149.989	€ 146.355

dubois+co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 26 MAART 2018

paraaf voor identificatiedoeleinden:

Staat der Baten 2017

Baten	resultaat	begroting	resultaat
	2017 €	2017 €	2016 €
Publieksinkomsten			
publieksinkomsten binnenland			
- uitkopen	€ 32.000	€ 62.000	€ 26.000
- partages	€ -	€ -	€ 3.802
Totaal publieksinkomsten	€ 32.000	€ 62.000	€ 29.802
Sponsorinkomsten	€ 2.500	€ 10.000	€ 5.140
Overige inkomsten			
vergoedingen coproductent	€ 3.643	€ -	€ 7.300
overige inkomsten	€ -	€ 22.500	€ -
Totaal overige inkomsten	€ 3.643	€ 22.500	€ 7.300
Totaal directe opbrengsten	€ 38.143	€ 94.500	€ 42.242
Indirecte opbrengsten	€ -	€ -	€ -
Totaal opbrengsten	€ 38.143	€ 94.500	€ 42.242
Bijdragen AFK Kunstenplan	€ 64.777	€ 100.000	€ -
Overige subsidies uit publieke middelen			
structureel	€ -	€ -	€ -
incidenteel	€ 57.250	€ 90.000	€ 110.000
	€ 57.250	€ 90.000	€ 110.000
Bijdrage uit private middelen	€ 57.601	€ 75.000	€ 98.500
Totaal publieke en private middelen	€ 179.627	€ 265.000	€ 208.500
TOTAAL BATEN	€ 217.770	€ 359.500	€ 250.742
INKOMSTENQUOTES			
berekende eigen inkomensquote	44%	47%	56%

dubois & co
REGISTERACCOMPTANTS

Amsterdam, 28 MAART 2018

paraaf voor identificatiedoeleinden:

Staat der lasten 2017

Lasten	resultaat	begroting	resultaat
	2017 €	2017 €	2016 €
Beheerlasten			
beheerlasten personeel	€ -	€ 21.500	€ -
beheerlasten materieel	€ 7.342	€ 13.500	€ 6.030
TOTALE BEHEERLASTEN	€ 7.342	€ 35.000	€ 6.030
Activiteitenlasten personeel	€ 143.713	€ 223.000	€ 150.494
Activiteitenlasten materieel	€ 66.881	€ 101.500	€ 107.270
TOTALE ACTIVITEITENLASTEN	€ 210.594	€ 324.500	€ 257.764
TOTALE LASTEN	€ 217.936	€ 359.500	€ 263.794
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	€ 166-	€ -	€ 13.052-
Saldo rentebaten/lasten	€ 66	€ -	€ 140
Saldo bijzondere baten en lasten	€ 22.600	€ -	€ -
EXPLOITATIERESULTAAT	€ 22.500	€ -	€ 12.913-
	€ -	€ -	€ -
RESULTAAT	€ 22.500	€ -	€ 12.913-

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig wetgeving en richtlijnen die verwoord zijn in het "Handboek verantwoording meerjarige subsidies - kunstenplan 2017-2020" van het AFK. Deze richtlijnen omvatten ook de richtlijnen ter verslaglegging van het Ammodofonds. De opgenomen begroting is de begroting zoals ingediend bij het AFK Kunstenplan 2017-2018. Deze begroting houden we ook als stichtingsbegroting. De winst- en verliesrekening wordt vervangen door een staat van baten en lasten.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

dubois + co
REGISTERACCOUNTANTS
Amsterdam, 26 MAART 2018
paraaf voor identificatie doeleinden:

Toelichting bij de balans per 31 december 2017

ACTIVA

	31-12-2017	1-1-2017
overlopende activa		
<u>vorderingen</u>		
<i>te ontvangen btw</i>		
te ontvangen btw kwartaal III en IV	€ 1.837	€ 22.636
te ontvangen btw op suppletie	€ -	€ 1.080
	<u>€ 1.837</u>	<u>€ 23.716</u>
 <i>te ontvangen subsidies en bijdragen</i>		
Stichting Ammodo: bijdrage 2016-2018	€ 15.000	€ 7.500
AFK: Kunstenplan 2017-2018	€ 5.044	€ -
AFK: Traviata Remixed	€ -	€ 10.000
Prins Bernhard Cultuurfonds	€ -	€ 21.000
Te ontvangen subsidies en bijdragen :	<u>€ 20.044</u>	<u>€ 38.500</u>
 <i>Overige overlopende posten</i>		
te ontvangen rente op spaarrekening	€ 66	€ 130
voortuitbetaalde kosten opslag decor	€ 5.000	€ 5.000
voortuitbetaalde kosten Caliban	€ -	€ 14.244
overige voortuitbetaalde kosten	<u>€ -</u>	<u>€ 76</u>
	€ 5.066	€ 19.449
 <u>liquide middelen</u>		
NL24 INGB 0004 5502 46/r.c.	€ 3.043	€ 7.689
NL24 INGB 0004 5502 46/reserveringsrekening	<u>€ 120.000</u>	<u>€ 57.000</u>
	€ 123.043	€ 64.689
 TOTAAL ACTIVA	<u>€ 149.989</u>	<u>€ 146.355</u>

PASSIVA

algemene reserves

saldo begin boekjaar	€ 14.605-	€ 1.693-
resultaat boekjaar	<u>€ 22.500</u>	<u>€ 12.913-</u>
	€ 7.895	€ 14.605-

langlopende schulden

a) crediteuren La Traviata Remixed (2016)	€ -	€ 22.500
---	-----	----------

kortlopende schulden

crediteuren	€ 11.727	€ 17.985
(aflopend in eerste kwartaal volgend boekjaar)		
b) terug te betalen subsidie FPK Cosí fan Tutte	€ 9.624	€ 9.624
b) terug te betalen subsidie FPK Traviata Remixed	€ 15.000	€ 15.000
nog te besteden subsidie FPK Traviata Remixed	€ -	€ -

dubois+co
REKENINGHOUDERS
ACCOUNTANTS

Amsterdam, 28 MAART 2018

paraaf voor identificatiedoeleinden:

c) vooruitontvangen bijdrage FPK voor Caliban	€ 50.000	€ 81.250
d) vooruitontvangen subsidie AFK: tweejarige subsidie	€ 36.093	€ -
e) vooruitontvangen subsidie Stichting Ammodo	€ 17.399	€ -
	<u>€ 128.117</u>	<u>€ 105.874</u>

overige overlopende posten

projectverplichtingen Traviata Remixed	€ -	€ 12.100
accountantskosten jaarrekening	€ 1.500	€ 2.000
kosten administratiekantoor kw IV en jaarrekening	€ 750	€ 500
	<u>€ 2.250</u>	<u>€ 14.600</u>

TOTAAL PASSIVA

	<u>€ 149.989</u>	<u>€ 146.355</u>
--	------------------	------------------

- a) schriftelijke toezegging dat medewerkers van de Stichting hun claim voor gewerkte uren m.b.t. het Traviata Remixed niet meer zullen factureren aan de Stichting
- b) de reprise van Cosí fan Tutte en Traviata Remixed vervallen. De vooruitontvangen subsidies van het FPK moeten terugbetaald worden. We gaan nog in overleg of de vooruitbetaalde kosten voor deze projecten in m gebracht kunnen worden op de terug te betalen subsidies.
- c) de vooruitontvangen bijdrage van het FPK betreft de hernemingsfase van Caliban in 2018/2019
- d) de vooruitontvangen subsidie van het AFK is te besteden aan het ondernemers- en ontwikkelplan en aan productiekosten in 2018
- e) de vooruitontvangen subsidie van Stichting Ammodo is bestemd voor productiekosten in 2018

dubois + co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 26 MAART 2018

paraaf voor identificatiedoelinden:

Toelichting bij staat der baten en lasten 2017

BATEN	2017	2016
Directe opbrengsten		
<u>publieksinkomsten</u>		
uitkopen binnenland	€ 32.000	€ 26.000
partage	€ -	€ 3.802
	<u>€ 32.000</u>	<u>€ 29.802</u>
<u>sponsorinkomsten</u>		
in natura	€ 2.500	€ 5.140
<u>overige inkomsten</u>		
coproductiebijdrage Wiener Kammeroper Traviata Remixed	€ -	€ 7.300
coproductiebijdrage Asko Schönberg Caliban	€ 3.643	-
diverse baten	€ -	-
	<u>€ 3.643</u>	<u>€ 7.300</u>
Indirecte opbrengsten		
indirecte opbrengsten	€ -	-
Totaal opbrengsten	€ 38.143	€ 42.242
Subsidies en bijdragen		
<u>bijdrage AFK: Kunstenplan</u>		
AFK: tweejarige subsidie	€ 64.777	-
	<u>€ 64.777</u>	<u>-</u>
<u>overige subsidies uit publieke middelen: incidenteel</u>		
FPK: productiekosten en libretto Caliban	€ 31.250	-
AFK: compositie Caliban	€ 26.000	-
FPK: Traviata Remixed	€ -	€ 60.000
AFK: Traviata Remixed	€ -	€ 50.000
	<u>€ 57.250</u>	<u>€ 110.000</u>
<u>bijdrage uit private middelen</u>		
Stichting Ammodo: driejarige overeenkomst	€ 57.601	€ 75.000
Prins Bernhard Cultuurfonds: Traviata Remixed	€ -	€ 21.000
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting: Traviata Remixed	€ -	€ 2.500
	<u>€ 57.601</u>	<u>€ 98.500</u>
Totaal publieke en private middelen	€ 179.627	€ 208.500
TOTALE BATEN	<u>€ 217.770</u>	<u>€ 250.742</u>
LASTEN		
<u>beheerlasten personeel</u>		
zakelijke leiding	€ -	-
overige personele kosten	€ -	-
	<u>€ -</u>	<u>-</u>
<u>beheerlasten materieel</u>		
huur kantoor	€ 500	-
kantoorbenodigdheden	€ -	-
kantoorautomatisering	€ 278	10
telefoon- en internetkosten	€ 19	244
assuranties	€ 378	227
administratiekosten	€ 1.000	1.993

 Amsterdam, 28 MAART 2018
 paraaf voor identificatiedoeleinden.

accountantskosten	€ 1.500	€ 3.500
bankkosten	€ 148	€ 136
extern advies	€ -	€ -
onkosten bestuur	€ -	€ 22
reis- en verblijfskosten	€ -	€ -
representatiekosten	€ -	€ -
opslag	€ 3.400	€ -
overige kantoorkosten	€ 118	€ 0-
	€ 7.342	€ 6.030
TOTALE BEHEERLASTEN	€ 7.342	€ 6.030
<u>activiteitenlasten personeel:</u>		
artistieke staf	€ 6.000	€ 9.500
zangers	€ 24.000	€ 27.900
musici	€ 25.143	€ 22.300
figuranten	€ -	€ 2.250
overige artiesten	€ -	€ 3.600
dirigent	€ 9.500	€ 9.500
repetitie-assistent	€ 4.170	€ 4.800
compositie en adaptatie	€ 38.000	€ 20.000
productiepersoneel	€ 14.600	€ 15.112
technisch personeel	€ -	€ 1.620
lichtontwerp en stagedesign	€ 18.250	€ 24.200
video-operator	€ -	€ 5.000
haar- en make-up	€ 500	€ 1.607
financiële verantwoording	€ 3.050	€ 2.500
overig personeel	€ 500	€ 606
	€ 143.713	€ 150.494
<u>activiteitenlasten materieel</u>		
zaalkosten (inclusief inhuur en aanpassingen)	€ 11.520	€ 29.957
techniek	€ 7.272	€ 25.702
orkestbenodigdheden	€ 273	€ 4.794
huur repetitieruimte	€ 1.968	€ 1.840
decors, kostuums, rekwisieten	€ 20.083	€ 12.819
reis- en verblijfskosten	€ 18.620	€ 22.714
transportkosten	€ 1.815	€ 2.785
assuranties	€ 976	€ 1.544
overige materiële lasten	€ 554	€ 342
	€ 63.081	€ 102.497
	2017	2016
<u>marketing</u>		
honoraria PR-marketing	€ -	€ 500
drukwerk en distributie	€ -	€ -
film en video	€ 3.800	€ 3.000
overige kosten PR	€ -	€ 1.273
	€ 3.800	€ 4.773
TOTALE ACTIVITEITENLASTEN	€ 210.594	€ 257.764
<u>diverse baten en lasten</u>		
diverse lasten voorgaand boekjaar	€ -	€ -
diverse baten voorgaand boekjaar	€ 22.600	€ -
	€ 22.600	€ -

dubois +co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 26 MAART 2018

paraaf voor identificatiedoeleinden:

Analyse van de verschillen tussen de begroting van het AFK 2017-2018 en de realisatie 2017

	realisatie 2017	begroting 2017	verschil	%
Publieksinkomsten	32.000	62.000	-30.000	-48%
Sponsorinkomsten	2.500	10.000	-7.500	-75%
Overige inkomsten	3.643	22.500	-18.857	-84%
Bijdrage AFK Kunstenplan 2017-2018	64.777	100.000	-35.223	-35%
Overige subsidie uit publieke middelen	57.250	90.000	-32.750	-36%
Bijdrage uit private middelen	57.601	75.000	-17.399	-23%
Beheerlasten	7.342	35.000	-27.658	-79%
Activiteitenlasten	210.594	324.500	-113.906	-35%

Toelichting op het verschil in begroting en realisatie van de Baten en Lasten

Publieksinkomsten: De productie Caliban kent een productiefase in 2017 en een hernemingsfase in 2018. In de begroting 2017/2018 zoals aangeleverd bij AFK d.d. 03-10-2016 is hierin geen onderscheid in gemaakt. Daarom wijkt deze post aanzienlijk af. Als we per begrote voorstelling naar rato verdelen komt dat op een uitkoopsom van begroot € 6.900,- per voorstelling. Met de behaalde uitkoopsom van € 8.000,- per voorstelling zitten we ruim op schema.

Sponsorinkomsten: werden geraamd op 10.000 voor de productie Caliban, maar werden niet behaald. Het ontbrak de organisatie aan tijd om dergelijke inkomsten te verwerven. Het betrekken van bijvoorbeeld 'gevers' in de vorm van vrienden bleek tussen het aanvragen en het produceren binnen de kleine organisatie niet te realiseren.

Overige inkomsten: zijn o.a. lager, omdat de bijdrage van het ASKO | Schönberg Ensemble, die begroot was op € 20.000,- door hen niet gerealiseerd kon worden. De bijdrage van het ASKO | Schönberg Ensemble kwam uiteindelijk uit op € 3.643,-.

De bijdrage van het AFK: bedraagt voor 2 jaar € 201.740,-, per jaar € 100.870,-. Van deze subsidie is in 2017 een bedrag van € 64.777,- gebruikt (€ 57.601,- voor Caliban en € 7.176,- voor de beheerslasten.) Het restant is in de balans opgenomen als vooruitontvangen subsidie .

Als bijdrage uit de overige subsidie publieke middelen: was een bedrag van € 90.000,- begroot van het FPK voor Caliban. Uiteindelijk is er €75.000 vanuit het FPK voor het project Caliban toegekend. Hiervan is € 25.000 in 2017 toebedeeld aan de productie van de opera. Het resterende bedrag is op de balans opgenomen als vooruitontvangen subsidie. Hierbij komen een niet begrote subsidie van het FPK voor het libretto ad € 6.250 en en van het AFK voor de compositie ad € 26.000,-.

De bijdrage uit private middelen: komt lager uit omdat de bijdrage van Ammodo voor Caliban niet helemaal zijn ingezet omdat de hernemingsfase van het project nog moet worden uitgevoerd. Het verschil van € 17.399,- is op de balans opgenomen als een vooruitontvangen subsidie. De beheerslasten komen lager uit omdat de kosten voor het ontwikkelen van een ontwikkelplan nog niet zijn gerealiseerd in 2017.

De activiteitenlasten komen lager uit dan begroot omdat de hernemingen van Cosi Fan Tutte in Kopenhagen last minute door Copenhagen werd gecancelled. Dit lichten we uitgebreider toe in het jaarverslag. Net als de post 'publieksinkomsten' maakt ook deze post een swing omdat er voor

Caliban geen onderscheid wordt gemaakt in de productiefase die in 2017 viel met 4 voorstellingen en de hernemingsfase in 2018 met 5 voorstellingen.

De beheerslasten vallen significant lager uit. Dit komt omdat de budgetten voor het ontwikkelplan á €15.000 in 2017 niet zijn uitgegeven. Dit lichten we uitgebreider toe in het jaarverslag. Daarnaast waren er in de begroting voor de dekking van beheerslasten extra inkomsten opgenomen. Toen deze niet gerealiseerd bleken te kunnen worden; is ook bezuinigd op de plannen van de eerder begrootte beheerslasten. Bestuur en medewerkers hebben er bijvoorbeeld weer voor gekozen hun eigen kosten niet te declareren bij de Stichting waardoor de bestuurskosten en de reis- en verblijfskosten op € 0,0 uitkomen. Daarnaast was er een bedrag begroot voor het huren van een kantoor en de bijbehorende kosten, maar de Stichting hierop bezuinigd. Zowel personele als materiele beheerslasten vielen hierdoor lager uit (personeel €0 t.o.v. €21.500 begroot; materieel

Toelichting Solvabiliteit en Liquiditeit

<i>Solvabiliteitspercentage</i>	€ 2016	% 2016	€ 2017	% 2017
Vreemd vermogen	160.959	110%	142.094	95%
Totale vermogen	146.355		149.989	

Omdat aan Nieuw Nederlands Opera Front door subsidienten projectsubsidiering wordt verstrekt, kan er slechts in zeer beperkte mate met deze projecten eigen vermogen opgebouwd worden. De langlopende schuldeisers zijn in 2017 komen te vervallen waardoor de solvabiliteit is verbeterd.

<i>Liquiditeit</i>	2016	2017
Vorderingen	81.665	26.946
Liquide middelen	64.689	123.043
Vlottende activa	146.355	149.989
Kortlopende schulden	138.459	142.094
Netto werkkapitaal	7.896	7.895

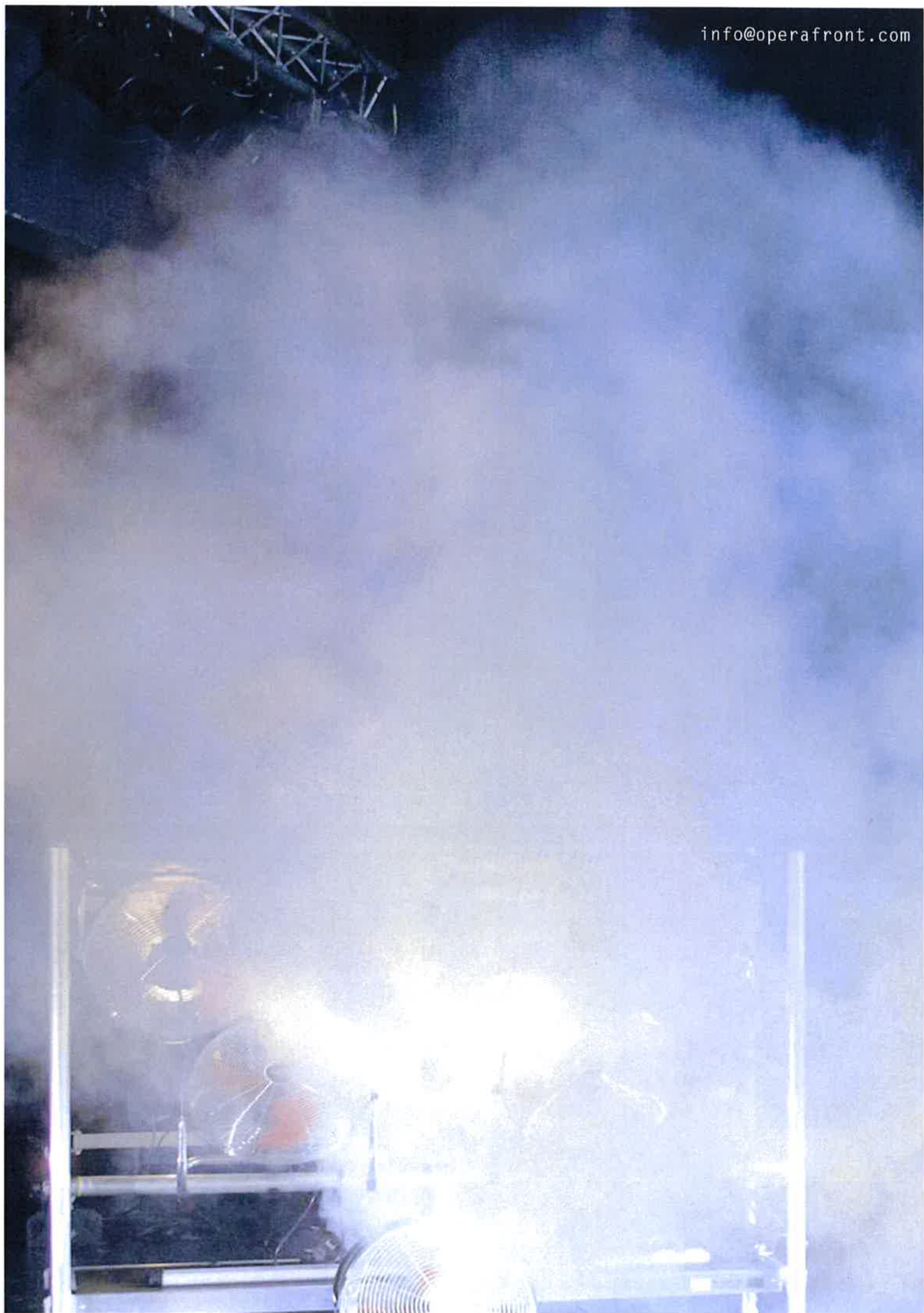
<i>Liquiditeitspercentage</i>	2016	2017
Current Ratio	1,06	1,06
Quick Ratio	1,06	1,06

De Stichting kan op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen voldoen.

dubois + co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 26 MAART 2018

paraaf voor identificatiedoelinden:

SAMENSTELLINGSVERKLARING

Aan: het bestuur van Stichting Nieuw Nederlands Opera Front
te Amsterdam.

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2017 van de Stichting Nieuw Nederlands Opera Front te Amsterdam samengesteld. Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Kenmerkend voor een samenstellingsopdracht is dat wij ons baseren op de door het bestuur van de stichting verstrekte gegevens. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en de volledigheid van die gegevens en voor de daarop gebaseerde jaarrekening berust bij het bestuur van de stichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Het is onze verantwoordelijkheid als accountant om de door u verstrekte opdracht uit te voeren in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de door onze beroepsorganisatie het NBA/de NOvAA uitgevaardigde gedrags- en beroepsregels. In overeenstemming met de voor het accountantsberoep geldende standaard voor samenstellingsopdrachten bestonden onze werkzaamheden in hoofdzaak uit het verzamelen, het verwerken, het rubriceren en het samenvatten van financiële gegevens. Daarnaast hebben wij de aanvaardbaarheid van de bij het samenstellen van de jaarrekening toegepaste grondslagen op basis van de door de onderneming verstrekte gegevens geëvalueerd. De aard van onze werkzaamheden is zodanig dat wij geen zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening kunnen verstrekken.

Bevestiging

Op basis van de ons verstrekte gegevens hebben wij de jaarrekening samengesteld in overeenstemming met "Handboek verantwoording meerjarige subsidies kunstenplan 2017 - 2020".

Amsterdam, 26 maart 2018

Dubois & Co. Registeraccountants

J.J.H.G. Stengs RA

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Vaststelling
Jaarrekening 2017
Directie

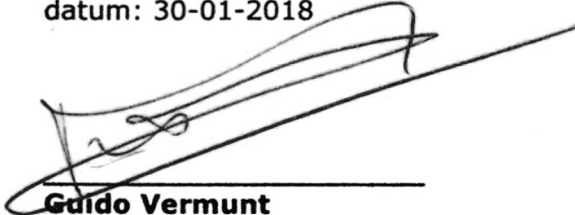
Ondergetekenden verklaren hierbij alle stukken en bescheiden, betrekking hebbende op het bestuursverslag 2017, de staat van baten en lasten over de periode 1-1-2016 tot en met 31-12-2017 en de balans per 1-1-2016 en 31-12-2017 van:

Stichting Nieuw Nederlands Opera Front,

akkoord hebben bevonden.

Plaats: Amsterdam

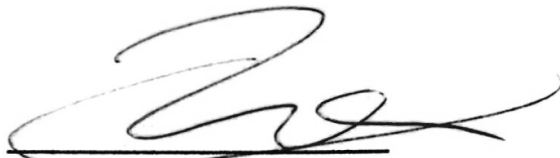
datum: 30-01-2018

Guido Vermunt
Directeur, Zakelijk leider

Plaats: Amsterdam

datum: 30-01-2018

Lotte de Beer
Directeur, Artistiek leider

Goedkeurende verklaring
Jaarrekening 2017
Raad van Toezicht

Ondergetekenden verklaren hierbij de accountantsverklaring en de onderliggende stukken en bescheiden, betrekking hebbende op de exploitatie over de periode 1-1-2017 tot en met 31-12-2017 en de balans per 1-1-2017 en 31-12-2017 van:

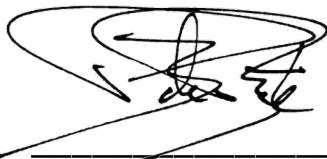
Stichting Nieuw Nederlands Operafront,

te hebben ontvangen en ingezien.

De Raad van toezicht besluit conform art. 15 lid 3 van de statuten de jaarrekening 2017 goed te keuren en de directie kwijting te verlenen voor het gevoerde financiële beleid over de periode 1-1-2017 tot en met 31-12-2017.

Plaats: Amsterdam

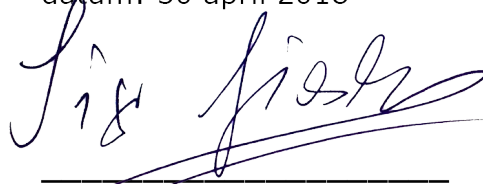
datum: 30 april 2018

Peter de Rijk
Voorzitter

Plaats: Amsterdam

datum: 30 april 2018

Sigi Giesler
Secretaris

Plaats: Amsterdam

datum: 30 april 2018

Diego Ashruf
Penningmeester

Plaats: Amsterdam

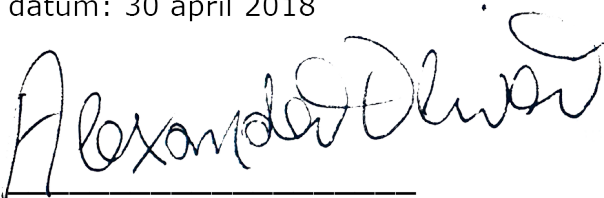
datum: 30 april 2018

Nico Schaafsma
RvT lid

Plaats: Amsterdam

datum: 30 april 2018

Alexander Oliver
RvT lid